

# ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8  
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Λρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἰτησις ἀπευθύνεται :  
Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**  
Ἀθ ἡ ν α ς

## ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

### ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1899 ἕως 15 Μαρτίου 1900 Ὁρεῖλαι δὲ οἱ ἐπιθυμῶντες νὰ ἐγγράψωσιν συνδρομηταὶ νὰ προσποστειλῶσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶναι τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ὀκταετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

**Τὸ Πατριαρχικὸν ζήτημα** Ἀλεξάνδρειας, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Σωφρόνιος ἀπεδήμησεν εἰς Κύριον, ἔλαβε διαφόρους φάσεις καὶ συνήθη κρατερὸς ἀγῶν περὶ τοῦ προσώπου ὅπερ θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν Ἀποστολικὸν θρόνον καὶ τοῦ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ θὰ ἐπιτευχθῇ. Οὐδεὶς δὲ γραπτὸς κανονισμὸς καθώριζε τὴν πορείαν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ὁρθόδοξου κοινότητος καὶ διὰ τοῦτο οἱ μᾶλλον ἐπιτήδριοι, 2—3 εἰσιν εἰς χεῖρας τῶν τὴν διαχείρησιν τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας κατῳρῶσαν νὰ ἀναδείξωσιν ὡς τοποτηρητὴν ἀπλοῦν ἐφημέριον τῆς ἐν Πορτ-Σαῖδ κοινότητος, νὰ γεννήσωσι πολλὰ ἄλλα σκάνδαλα καὶ ἐπιτέλους νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον κοινότητα ὡς μόνον ὑποψήφιον ἐθνικόν, καὶ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς δὴθεν Κυβερνήσεως ἐγκρινόμενον, τὸν μητροπολίτην Ναζαρέτ Φώτιον. Εἰς τὸν κατήφορον αὐτόν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, παρεσύρθη καὶ ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ἑλλην πολιτικὸς πράκτωρ κ. Γρυπάρης μεταβληθεὶς εἰς κομματαρχίσκον τῶν περὶ τὰ πατριαρχεῖα καὶ ἐνεργῶν ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ τοῦ Φωτίου, κακαφερόμενος δὲ κατὰ τῶν ἄλλων ὑποψηφίων.

Ἀλλὰ κατέστη, φαίνεται, πολὺ ἔκτροπος ὁ τρόπος οὗτος τῆς ψηφοθηρίας τοῦ κ. Γρυπάρη, καὶ ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενῶν νὰ καταγγεῖλωσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείων. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς διευθυντῆς, μητροπολίτης Πενταπόλεως κ. Νεκτάριος Κεφαλᾶς, ἀνήκων εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξάνδρειας καὶ πολὺ τιμώμενος παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενῶν ἠναγκάσθη δι' ἀναφορὰς τοῦ νὰ υποβάλῃ καταγγελίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ἀνάμιξις τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἑλλήνος ἀντιπροσώπου καὶ ἡ μεταβολὴ αὐτοῦ εἰς κομματαρχίσκον, ἀνευ ἐγκρίσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, γίνεται ἀφορμὴ μεγίστου κακοῦ. Ἀφ' ἐνὸς καταβιάζει τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἑλλήνος ἀντιπροσώπου, ἐξ ἄλλου δὲ ἐπηρρεάζει τὴν συνειδήσιν τῶν μελλόντων νὰ σκεφθῶσι καὶ ἐκλέξωσι τὸν μελλόντα Πατριάρχην. Εἶναι δὲ ἀνεξήγητον, πῶς τόσο φανατισμὸς ἐνεκάθησεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ κ. Γρυπάρη ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Ναζαρέτ καὶ τόσο μῖσος κατὰ τῶν ἄλλων ὑποψηφίων! Πῶς φαντάζεται τὸν Πενταπόλεως Νεκτάριον ὡς ἀνίκανον διὰ τὸν Πα-

τριαρχικὸν Θρόνον, ἀφοῦ καὶ τὸ παρελθὼν αὐτοῦ ὡς μητροπολίτου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὰ συγγράμματά του καὶ ἡ ἐπὶ ἔτη διευθυνσις τοῦ ἐν τῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ συνηγοροῦσιν ὅτι εἶναι κατάλληλος διὰ τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα; Μήπως ὁ μητροπολίτης Ἰωαννίνων ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἐγένετο προηγουμένως λόγος καὶ ἡ ὑποψηφιότης αὐτοῦ ἐφέρετο ὡς ἀρίστη δὲν εἶναι εὐτύχημα διὰ τὸν ὀρθόδοξον πληθυσμὸν τῆς Αἰγύπτου καὶ διὰ τὸ γόητρον τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου νὰ τύχῃ τῆς ψήφου τῆς συνελεύσεως;

Ἐχει ἀνάγκην σήμερον ὁ ἑλληνισμὸς καὶ ἡ ἐκκλησία νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου κληρικὸς δεδοκιμασμένης ἱκανότητος καὶ ἀνεγνωρισμένων αἰσθημάτων. Οἱ κίνδυνοι οἵτινες περιβάλλουσι τὴν ἐκκλησίαν δὲν ἐπιτρέπουν νὰ δοκιμασθῇ ὁ μέλλων Πατριάρχης εἰς βάρος αὐτῆς. Εὐτυχῶς ἐν Αἰγύπτῳ δὲν ὑπάρχει ξένῃ ἐπιρροῇ ἡ μᾶλλον δὲν κατῳρῶσιν εἰσέτι νὰ θέσῃ τὸν πόδα αὐτῆς ὅπως ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἄλλως μὲ τὰ γεννηθέντα ζητήματα θὰ ἐβλέπομεν, ἀναμφιβόλως, ἀνερχόμενον εἰς τὸν θρόνον φίλον οὐχὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀλλ' ὄργανον ξένων σκοπῶν καὶ σχεδίων.

Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἡ ἀσκούσα ἄμεσον ἐπιρροὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καθήκον ἔχει νὰ σκεφθῇ σοβαρῶς καὶ νὰ ἀναγάγῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ πατριάρχου δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἱκανοποίησιν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἱεράρχου, τούτου μὲν διότι εἶναι φίλος ἐκείνου, ἐκείνου δὲ διότι εἶναι συμπατριώτης ἐκείνου, ἀλλὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρων συμφερόντων καὶ ἀναζωογόνησιν τοῦ φθίνοντος ὁσημέραι ἑλληνισμοῦ. Ἡ κυβέρνησις εἰδείξε μέχρι τοῦδε ἀδιαφορίαν. Νομίζομεν ὅμως ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰς ἀκαίρους ἐνεργείας καὶ ἀτυμφοῦς ὑποψηφιότηας.

## ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἡ κατάσταση εἶναι φθάσει εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Δημοσία ἀσφάλεια καὶ κυβερνητικὴ ἀσφάλεια δὲν ὑπάρχει διὰ τοὺς Χριστιανούς, καὶ οἱ φόροι, οἱ ἀτελείωτοι φόροι μόνον τοὺς Χριστιανούς ἐπιβαρύνουν, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν οἰκιακῶν ἐπιπλῶν, καὶ τῶν μαγειρικῶν σκευῶν! Τὰ παράπονα τῶν Χριστιανῶν δὲν ἀκούονται, καὶ ὅχι μόνον δὲν ἀκούονται, ἀλλὰ καὶ οἱ τολμῶντες νὰ παραπονεθοῦν θεωροῦνται στασιασταὶ καὶ ἐχθροὶ τῶν καθεστῶτων! Ἡ ἀγαθὴ τῆς Διοικήσεως θέλησις ναυαγεῖ πρὸ τῶν διαφορῶν αὐτεξουσίῶν ἀρχῶν μυστικῶν τε καὶ φανερῶν, καὶ τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς τῆς χώρας προχωρεῖ.

Ὁ Χριστιανικὸς κόσμος, ὅποιος ἡμπορεῖ, φεύγει τὴν ἀφόρητον κατάστασιν καὶ μεταβαίνει εἰς ἄλλα κράτη, καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τοῦ ἰδίου τουρκικοῦ κράτους, ὅπου ἡ τυραννία καὶ ὁ ζυγὸς εἶναι σχετικῶς ἡπιώτερος.

Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι οὐδεμία ἐνέργεια, καὶ οὐδεμία κίνησις παρατηρεῖται ἐκ μέρους τῶν

Ἡπειρωτῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀφορήτου ταύτης καταστάσεως, διότι οἱ μὲν μένοντες ἐν Ἡπείρῳ δὲν δύνανται νὰ διαμαρτυρηθοῦν, οἱ δὲ ἐκπατριζόμενοι, ἀναχωροῦντες γυρίζουν μαύρη πέτρα. Δὲν ὑπάρχει, ἢ τοῦλάχιστον, δὲν φαίνεται ἓνα ἡπαιρωτικὸν κεφάλι δυνάμενον νὰ συγκεντρώσῃ τὴν πανηπειρωτικὴν ὑπόληψιν, καὶ μὲ φιλοπατρίαν ἀνωτέραν τῆς συνηθισμένης νὰ κάμῃ κατὰ τι πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀπελπιστικῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἤρξατο βυθιζομένη ἡ χώρα ἀπὸ τῆς Βερολινεῖου Συνθήκης καὶ ἐντεῦθεν, καὶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ ἀτυχοῦς ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου.

Ἡ παροιμιώδης Ἡπειρωτικὴ φιλοπατρία ἐξέλειπε, καὶ ὁ ἄλλοτε Ἡπειρώτης ὅστις ἐσκέπτετο διὰ τὴν εὐμερίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ Πανελληνίου, σήμερον ἀπέβαλλε πάσας τὰς ἐθνικὰς τοῦ ἀρετᾶς, καὶ ὡς ἄλλος ἐξόριστος Ἰσραηλίτης διασκορπίζεται εἰς τὴν ξενιτειάν, καὶ ἡ μόνη του προσπάθεια εἶναι ν' ἀποχτήσῃ χρήματα, χρήματα, χρήματα!

Ἡ ἀξιοθρήνητος ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν τῆς Ἡπείρου κατάστασις ἐν μέτρῳ τινὶ κατωρθώθη νὰ γείνη γνωστὴ εἰς τὴν Α. Μεγ. τὸν Σουλτάνον, καὶ ἰδιαίτεροι ὑπασπισταὶ τοῦ ἐστάλησαν, ὡς ἀνακριταί, ἀλλὰ τίς ὁ τολμήσων νὰ καταγγείλῃ αὐτοκρατορικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ αὐτοκρατορικὰς ἀρχάς, πρὸς αὐτοκρατορικοὺς ὑπαλλήλους καὶ αὐτοκρατορικὰς ἀρχάς; Μέχρι τινὸς ὑπῆρχε κάποια ἐλπίς διορθώσεως τοῦ κακοῦ ἐκ μέρους τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχόντος, ἀλλ' ἤδη ἡ ἐλπίς αὕτη ἐξέλειπε τελείως. Ὅσοι ἐδήποτε αὐτοκρατορικοὶ ὑπασπισταὶ ἔλθουν ὡς ἀνακριταί, ὅλοι θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ ἴδια βαρύτεροι κατὰ τὴν σακκούλαν καὶ ἐλαφρότεροι παραπόνων ἐκ μέρους τοῦ πάσχοντος καὶ αἰμάσσοντος Χριστιανικοῦ Λαοῦ, διότι ὁ κόρακας δὲ βράζει ποτὲ κοράκου μάτι.

Δὲν μᾶς ἔρχεται τόσο κακὸ διότι τυραννοῦμεθα, διότι ληστευόμεθα, διότι καταδικαζόμεθα, διότι βλέπομεν διαρπαζομένην τὴν περιουσίαν μας, ὑπὸ τῶν εἰσπρακτῶν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλείπωμεν τὴν πεφιλημένην πατρίδα μας μὲ τὰ κόκαλα τῶν πατέρων, τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν τέκνων μας, ὅσον διότι δὲν ὑπάρχει μία καὶ διαμαρτύρησις κατὰ τῶν παθημάτων μας!

Τί γίνονται αὐταὶ αἱ λεγόμεναι τῶν Ἡπειρωτῶν, ποῦ εὐρίσκονται εἰς ἐλευθερά καὶ Χριστιανικὰ Κράτη; Τί κάμνουν; Ὅλο περὶ τῆς ἰδίας ὑπάρξεως τῶν ἐργάζονται. Δὲν ἐννοοῦν νὰ σκεφθοῦν καὶ περὶ τῆς ἐρημουμένης πατρίδος μας;

## ΕΞ ΑΡΤΗΣ

14 Δεκεμβρίου 1899

Τῇ 1ῃν ὁδεύοντος μηνὸς ἐγκατεστάθησαν αἱ νέα δημοτικαὶ ἀρχαὶ κατὰ τὴν ἐπιστημώτερον ἐφετόρην καθόσον ὁ νέος δήμαρχος κ. Ἀντώνιος Γαρουφαλιάς μετέβη ἐν σώματι μετὰ τῶν κ. δημοτικῶν πατέρων καὶ δημοτικῶν συμβούλων ἐκ τοῦ δήμαρχείου εἰς τὴν νομαρχίαν, ὅπου ἔδωκαν τὸν γενομένον ὅρκον ἐνώπιον τοῦ κ. Νομάρχου καὶ ἐπέστρεψαν πάλιν ἐκεῖθεν ἐν σώματι εἰς τὴν Δημαρχίαν, ὅπου ἐπαίνειζεν ἡ φιλαρμονικὴ μουσική. Μετὰ ταῦτα ἐδέχθη ὁ κύριος δήμαρχος τὰ συγχαρητήρια πάντων τῶν παρευρισκομένων ὡς καὶ πολλῶν τῶν ἐν τέλει. Ὁ

καὶ ἀνεπίστωτος καὶ ἐν τῇ συνειδήσει αὐτῆς ἀπορροῇ ἡ ἱστορία τῆς ἀποφύγῃ τῆς ἀκρότητος τοῦ Πατριάρχου καὶ Προεστατησίου. Ἡ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντίνον Ε' ἐπιστολὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κανταβρυγίας Φρειδερίκου ἐναγχοῦ σταλείσα πνέει τὸ ἀρώμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ πίστεως. Ὁ Πατριάρχης Ὁρθεόδοξος εἶνε καταλλήλωςτος εἰς τὴν τοιαύτην ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἐθνικὴν ἐργασίαν, διότι μόνος οὗτος ἔρχεται, ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, εἰς στενότεράς μετὰ τῆς Ἀγγλίας σχέσεις καὶ εὐρίσκει μακρὰν πάσας ἐμπειρίας πολιτικῆς καὶ ραδιοεργασίας ξενικῆς, εἴτε ἐξ ὁμοῶν, εἴτε ἐξ ἁλλοθούων προερχομένης. Ἡ στενότερὰ ἦν ἡ σχέση καὶ συνάφει τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς θὰ ἔχη καὶ πολλὰς τὰς ἐθνικὰς ἀφελείας. Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία θὰ στρεφίη ἐπὶ τῶν κοινῶν καὶ ἀπορροῶν τῆς γενομένης Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, αὕτη δὲ θὰ ὠφεληθῇ καὶ ὑπὸ τὴν πρακτικὴν ἐποψὶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν θεολογικὴν, ὁ μὴν ἄλλως καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς θὰ ἔχη γενναίον σύμμαχον καὶ ἀροῦν ἀκταράχωνστον ἐν Ἀνατολῇ. Ὁ Ἑλληνισμὸς φύσει καὶ ἀίετος φιλελεύθερος συμφορεῖ πληρέστατα πρὸς τὸν Ἀγγλικόν. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀποστρέφεται τὴν δεσποτικὴν μορφήν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀναρχίαν. Οὐδεὶς δὲ ἄλλος, τὸ γε εἶς ἡμῖν, δύναται καταλλήλως περὶ καὶ ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐπιληρῶς τῆς γιγαντιαίας ὁπτασίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐργασίας ἢ ὁ Ἑλλὴν Πατριάρχης Ἀλεξάνδρου, εἰς ἐμφερῆσαι θεολογικῶν ἔργων καὶ ἀποσιώσας καὶ σθενοῦς. Ἡ ἐργασία αὕτη, ἥτις θὰ ἐπιφέρει, σὺν Θεῷ, καὶ τὴν ἐξωσιν, θὰ μεταγγίσῃ νέον, ὡς εἶπεν, αἷμα εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἥτις, ἀμεληγμένη, δὲν ἀνέβη εἰς τὸ ὅπως τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς. Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξάνδρου δύναται, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐξἑχόντων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν προσώπων τῆς φιλελεύθερου Ἀγγλίας καὶ οἷα τῆς θεολογικῆς ἐρέσεως καὶ ἀμφιβολίας ἀγάπης θὰ διαλυθῇ τὰ ἐμπροσθεν, ὡς εἶπεν, μακρὰν ἔρησιν τῶν προλήψεων καὶ θ' ἐναθῇ καθαῶς καὶ θερμῶς ὁ ἥλιος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης.

Ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἀρίστα γράφει ὁ ἀξιότιμος κ. John, ὑπάρχει εὐφρότατον στάδιον διαδόσεως τῆς ὀρθοδοξίας εἰς πολλοὺς λαοὺς. Ἡ τῶν Ἀδελφῶν Ἑκκλησία δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς σχέσεις μετὰ τῆς τῶν Ἀλεξανδρινῶν Ἐκκλησίας. Οἱ Κόπται ὡς καὶ οἱ Ἀρμένιοι, εἰνε Μονοφυσίται. Τὸ δόγμα τῆς σχέσεως τῆς ἀνθρωπίνης μετὰ τῆς θείας φύσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἶνε ὁ κυριώτατος λόγος τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ὁ Μονοφυσισμὸς δὲ κατεδικάσθη ἐν τῇ Ὁ. Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ καὶ εἶνε ἀρνητικὸς τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς Ἀπολυτρώσεως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶνε ὁ ὡς καὶ ζῶν καὶ ἀγάπῃ καὶ δικαιοσύνῃ. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, εἰάν δὲν θῇ ἐν ἁερίῃ καὶ

νά καθέδρη ὑπὸ μανδραγόραν, ὀφείλει διὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐργασίας ταύτης καὶ τῆς μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν δε στενοτέρας πνευματικῆς σχέσεως καὶ ἐποικοινωνίας. Δύναται νὰ ἐπέλθῃ συνεννόησις ἀνεπισημῶς τε καὶ ἐπισημῶς καὶ δὴ διὰ τοπικῶν Συνόδων ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἐν ἣ ἄλλοτε ἤκμασεν ἡ Θεολογικὴ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς θεολογικῆς ἐρεῦνης ἐρεῦνης καὶ ἐκζητήσεως. Τὸ ζήτημα εἶνε σπουδαιότερον ἢ ὥστε νὰ λυθῇ ἐν τῇ μικρᾷ τῇ δε διατριβῇ. Ἰσως θὰ γράψωμεν ἄλλοτε ἐκτενέστερον καὶ θεολογικώτερον. Τοῦτο μόνον ἐνταῦθα λέγομεν ὅτι ἡ Ἀλεξάνδρεια δέον ν' ἀποβῇ οἶον ἐμφανῆς φάρος, διαχέων τὸ ἐλαφρὸν φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν χώραις, αἵτινες εὐρίσκονται ἐν τῷ παχυλῷ σκότει τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς βαρβαρότητος.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία δέον νὰ μὴ καυχᾶται μόνον ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ καὶ προγονικῇ εὐκλείᾳ ἀλλὰ καὶ νὰ ἐργάζεται μετὰ θερμῆς καὶ ἀφοσιώσεως, ὅπως πρὸς τοὺς ἄλλοι ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία δὲν εἶνε, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, νεκρὰ καὶ ἀδρανής, ὡς κατηγοροῦσι τινες ταύτην ἐν τῇ Δύσει. Οἱ Πατριάρχαι, ὡς κεφαλὴ τῆς ὁλῆς Ὁρθοδοξίας, δύνανται νὰ ἐμφυσῶσι νέαν ζωὴν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ δεξιὰ ἐκκλησιαστικὴ πολιτικὴ εἶνε ἡ λύσις, καθ' ἡμᾶς τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ πολλῶν ἀκανθοῶν ἐθνικῶν ζητημάτων. Δὲν θέλω νῦν νὰ διαγράψω ποῖον εἶνε τὸ συμφορώτερον ἐκκλησιαστικὸν πρόγραμμα ἄλλως τε στεροῦμαι τῆς τοιαύτης δυνάμεως καὶ πείρας. Τοῦτο μόνον λέγω ὅτι ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐναγχοῦς διὰ πλειονοψηφίας ἐψήφισε 800.000 φράγκα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ἀνο-

τολῇ Γαλλικῶν Σχολῶν, αἱ ὁποῖαι διευθύνονται ὑπὸ τῶν Ἰησουϊτῶν οἵτινες ἀσθεστον μίσος τρέφουσι κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ναὶ ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ ἐργασθῶμεν μετὰ θερμῆς καὶ ἀφοσιώσεως καὶ αὐταπαρνήσεως, διότι νέφη πυκνὰ καὶ μελανὰ μετεωρίζονται ὑπὲρ τὸν Ἑθνικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν ὅριζοντα. βρέμει ἐξ καὶ ἀπαίσιον μυκάται ἡ ὑπὸ παντοίων ἀνέμων καὶ παθῶν συνογκουμένη θάλασσα, πανταχοῦ δὲ ἀγέλαι ἀπαίσια τὰ θεόσπερτα καὶ πολύπορα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ λήϊα νέμονται καὶ καταλυμαίνονται.

(Ἐκ τοῦ «Ἑλληνισμοῦ»)

## ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀφίκετο ἐκ Πρωονίου καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κρήτην ὁ κ. Ἀθανάσιος Κισσονίδης καὶ ὁ κ. Α. Κόντης.

Ὁ ἐκ Κράφης τοῦ Μαλακασίου φίλος κ. Γεώργιος Σιμάμος ὑποστὰς προχθὲς τὰς ἐξετάσεις αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν καθηγητῶν τῆς νομικῆς σχολῆς ἀνηγορεύθη διδάκτωρ, ἀποσπᾶσας τὰ συγχαρητήρια τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν πολυπληθῶν φίλων. Σφίγγοντες καὶ ἡμεῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ διὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐπιτυχίαν εὐχόμεθα παρομοίαν εὐδοκίμῃσιν καὶ εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον εἰς τὸ ὁποῖον κατέρχεται μετὰ πολλὰ ἐφόδια.

Πολλὰ εὐχαριστήρια ἀποστέλλουσιν ἡμῖν περὶ τοῦ ἐν Λάκκᾳ τοῦ Σουλίου ἱατροῦ κ. Ἀναστ. Κωλέττη ὁστις προθύμως παρέχει τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ εἰς τοὺς ἀπόρους, πράττων τὸ κατὰ δύναμιν, συμβουλευὼν καὶ παρέχων φάρμακα. Ἐσχάτως δὲ ὅτε οἱ κάτοικοι Παπαδάτων προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς διφθερίτιδος αὐτὴς εἰργάσθη μετὰ ζήλου καὶ ἐλαβὲ ἀπαντὰ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς περιορισμὸν τῆν νόσου.

Μονὴ μας, εἰ μὴ βίον ἡτυχον καὶ πρὸς τὰ κάτω ρέποντα.

\*\*\*

Μετὰ τὸ 1885 περιήλθεν ἡ διαχείρισις τῆς Μονῆς εἰς χεῖρας τῶν Ἀργυροκαστριτῶν.

Πρῶτος τοιοῦτος ἀναφίνεται ὁ Ἀρμένιος καὶ Λιθῶλιος Βασίλης. Μετ' αὐτοὺς ἔρχεται ὁ Τζουχάνος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀναφίνεται καὶ πάλιν ἡ Μονὴ εἰς τὸν κύκλον τῶν καλῶς λειτουργουσῶν Μονῶν.

Οὗτος ἡγόρασεν ἀγροὺς τινες.

Ἐκτίσε τὸ γνωστὸν τοῖς πᾶσι δωμάτιον του. Πολλοὺς δὲ ἀγροὺς ἡ μέρη διὰ ξυλείαν ἢ βοσκὴν τὰ ὁποῖα προήρχοντο ἐκ διαφόρων δωρημάτων καὶ τὰ ὁποῖα πολλοὶ ἀμικατζῆδες ἐκαρποῦντο, πάντα ταῦτα ἡσφάλσε δικαστικῶς, ἀλλὰ μὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἄλλα δὲ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς Μονῆς.

Λέγουσι τινὲς ὅτι ὁ Τζουχάνος ἡμποροῦσεν ἀκόμη καλλίτερα νὰ διατηρήσῃ τὴν Μονὴν καὶ περισσώτερη νὰ αὐξήσῃ τὰ εἰσοδήματά της. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του (διήθουνε δὲ ἐπὶ 20 ἔτη) ἐγένοντο αἱ περιουσίαι ἐκεῖναι ἐκδρομαὶ τῶν μπέηδων τοῦ Ἀρστροῦ, καθ' ἃς δεκάδες λιρῶν ἐμετροῦντο ἐπὶ τοῦ δίσκου!

Λέγουσι πολλὰ κατὰ τοῦ μακαρίτου τούτου, ἀλλ' ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν κρίνομεν αὐτὸν (διότι ὁ ἀποθανὼν δεδικαιώται) μόνον ἀπλῶς ἀναγράφομεν ἐλάχιστα τῶν ὅσα ὑπὸ πλείστων λέγονται.

Αὐτὸς εἶναι ὁ βίος τῆς Μονῆς μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν.

Πρὸ δώδεκα περίπου ἐτῶν περιήλθεν ἡ διοίκησις τῆς Μονῆς εἰς τριμελὴ ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κυρίων Παν. Μπούμπα, Ἀλεξίου Μπακάλη καὶ Χαρ. Τολίτσα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης ἔλαβε σὺν τῷ χρόνῳ τὴν σημερινὴν ἀκμὴν της. Μετὰ δύο ἔτη παρτεῖται ὁ κ. Μπούμπας καὶ ἐμεινάν μόνον οἱ Μπακάλης καὶ Τολίτσας. Οἱ Χριστιανοὶ οὗτοι εἰργάσθησαν ἐπὶ δέκα ἔτη ὑπὲρ τῆς ευημερίας τοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς προόδου του μετὰ ὅπως Χριστιανικῆς εὐλαβείας καὶ φόβου πρὸς τὰ ἱερά. Εἶχον διαρκεῖς τρόπον τινὰ τὰ θέματα ἀναλόγως τῶν χαρακτήρων. Καὶ ὁ μὲν Μπακάλης ὡς σκεπτικὸς καὶ ἐπιβλητικὸς ἐφρόντιζε περὶ διορισμῶν καὶ παύσεων διαφόρων ἐργασιῶν ἢ φυλάκων, οἱ ὁποῖοι κυριολεκτικῶς τὸν ἔτρεμον, ἀνελάμβανε καὶ ἔτρεχε νὰ τοὺς ἀντικαθίστῃ εὐθὺς ἄμειν καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον

— Ἀφίκετο ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ Ἀνω Σουδανῶν ὁ κ. Εὐριπίδης Δημόπουλος ὁ κ. Κωνσταντῖνος Μπαλτᾶς καὶ ὁ κ. Θωμᾶς Μαγκίδης. Ἐκ Σμύρνης καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κατὼ Βεῖτα ὁ κ. Βασίλειος Γούσιος, ἐκ Μπάγιας μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Σμύρνην ὁ κ. Κωνσταντῖνος Νισαπόπουλος καὶ ὁ κ. Εὐνοφῶν Βελέντζας. Ἀφίκετο ἐκ Καΐρου καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Μόλιςταν ὁ κ. Σπυρίδων Χαρισιάδης. — Ἀνεχώρησεν διὰ Σμύρνην ὁ κ. Πέτρος Ἀργυρίου. — Ἀφίκετο ἐκ Ρουμανίας μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς κυρίας του ὁ ἐκ Παπίγκου κ. Ἀπόστολος Δημητρίου καὶ ἐκ Σερρών ὁ πενθερὸς αὐτοῦ κ. Κωνσταντῖνος Χατζόπουλος. Ἐκ Σερβίας ὁ κ. Κωνσταντῖνος Τζόκας καὶ ἐκ Θεσσαλονίκης ὁ κ. Προκόπιος Καζός καὶ ἀνεχώρησεν διὰ Τσερβάριον. Ἀνεχώρησεν Ἀστακὸν ὁ ἐκ Παπίγκου ἱατρός ὁ κ. Κωνσταντῖνος Σκούρτης πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἱατρικοῦ τοῦ ἐπαγγέλματος. Τὸν κ. Σκούρτην κοσμεῖ ἐπιστημονικῇ ἱκανότητι καὶ ἄλλα προτερήματα δι' ὧν θὰ διαπρέψῃ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ του σταδίῳ. ἐφ' ᾧ συγχαίρομεν αὐτὸν ἐν τῶν προτέρων

## ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α.Ν. Τσ. Βουκουρέστιον. — Βεβαίως ἀπὸ μετῴκτων εἰς ἄλλον δρόμον ὁ κ. Α. Παπ. δὲν ἴτο δυνατόν νὰ λαμβάνει τὸ φύλλον. Τώρα σύμφωνα μετὰ τὸ δελτίον σας τὸ ἀποστέλλομεν εἰς τὴν ὁδὸν σιζάρεϊ — Κ. Δ. Ζ. Κομουνά Λομοτσότι. Ἡμερολόγιον Δωδώνης 99 σὰς ἐπεστείλαμεν. ἀλλὰ ἀντίτιμον ἕως χθὲς δὲν ἔβλεπον εἰς τὸ ἐνταῦθα ταχυδρομεῖον. θὰ ἐρωτήσωμεν πάλιν μετ' ὀλίγας ἡμέρας — Μ. Π. Βύλων. Σὰς γράφομεν, Γ. Π. Τρίκκαλα. Οὐ! ποῦ νὰ ἔχωμεν ἀπ' ἀρχῆς σώματα τῶν τελευταίων ἐτῶν μάλιστα! ἀλλ' ἄμα τὰ τακτοποιήσωμεν θὰ φροντίσωμεν. — Α. Π. Καρναπάτι. Ἐλάμην τὴν ἐπιστολήν σας καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν. — Ι. Π. Μανουσῆρα. Δὲν θὰ ἐκδοθῇ τοῦ 900 εἰάν θέλετε τὸ προηγούμενον εὐχαρίστως. — Χρ. Τσ. Δάρες. Σαλάμ Βιβλία σὰς ἐστειλάμεν μετὰ τὸν κ. Β. γράμμα σας ἐλάβομεν. ἀλλὰ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃτε εἰς ὅσα κατ' ἐπανάληψιν σὰς ἐγράφαμεν.

τῷ ἀντέλεγον. ἐφρόντιζε τρόπον τινὰ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Μονῆς. Ὁ δὲ κ. Τολίτσας, χαρακτηρὸς ὅλως ἀντιθέτου, εἶχε τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν. αὐτὸς εἶχε τοὺς λογοριασμούς, αὐτὸς ἐφρόντιζε νὰ στολίσῃ τὴν ἐκκλησίαν τότε μετὰ τὸν πολυέλαιον, τότε μετὰ τὴν καινούργια εἰκόνα. αὐτὸς ἐν γένει ἐφρόντιζε διὰ τῶν καλλωπισμῶν τῆς Μονῆς καὶ ἐκκλησίας.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν ἡτοκτόνησεν ὁ Παναγιώτης καὶ ἐμεινεν ἡ διοίκησις μόνον εἰς τὸν Τολίτσα, ὁστις ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ παραιτηθῇ τότε. Ἡ παραιτήσις του ὅμως δὲν ἐγένετο δεκτὴ παρ' οὐδενός, οὔτε παρὰ τῆς Μητροπόλεως οὔτε ὑπὸ τοῦ Ἀρστροῦ καὶ τῶν περιχώρων προνομιοῦχων ἐπὶ τῆς Μονῆς, Μασχουλῶρης Χουμειλίτσας καὶ Παλαιοκάστρου. Τὰ περίχωρα μάλιστα ἐδήλωσαν ἐπισήμως εἰς τὴν Μητρόπολιν ὅτι εἰς αὐδὲν ἀπολύτως ἄλλον ἐμπιστεύονται τὴν διαχείρησιν τῆς Μονῆς καὶ τὴν γνώμην τῶν αὐτῶν ἐπὶ τὴν ὑποστηρίξωσιν ἐνόπλιως. Τόσῃν εὐχαρίστησιν καὶ πεποίθησιν εἰς τὸν εἰλικρινῆ χαρακτήρα του εἶχον.

Ἐκτοτε λοιπὸν ἐπιτροπεύει μόνον ὁ κύριος Τολίτσας. Ὁ ἄθρῳπος οὗτος ἐφρόντισε νὰ περισυλλέξῃ τὰ ὑπολείμματα τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ νὰ καταστήσῃ διὰ τῆς οικονομικῆς χρήσεως τῶν προσόδων αὐτῆς τὴν Μονὴν, ὥστε ἐνταῦθα αὐτῆς σήμερον νὰ εὐρίσκεται καὶ τοῦ πονηροῦ τὸ γάλα.

Ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Τολίτσα βλέπει κανεὶς ὅλας σχεδὸν τὰς εἰκόνας νὰ φέρωσι κορώνας καὶ τοῦτο ὅχι διότι δίδει τι εἰς τὴν Μονὴν ὁ Τολίτσας, δὲν ἐννοεῖ ὅμως οὔτε καὶ νὰ τῆς κλέβῃ.

Τὰ μικρὰ διάφορα ἀναθήματα, σχολαρχικὰ, τσιροδοτικά, σταυρίσκους, κουμπία κ.λ. ὁ Τολίτσας ἐννοεῖ νὰ μὴ τὰ κάμῃ ὅπως «ἔξερ» γὰρ τὰ ἐκάμναν οἱ προπροκάτοχοι του. Ἐξ αὐτῶν τῶν μικρῶν ἀναθημάτων ἐννοεῖ νὰ κάμῃ καμμιὰ κορῶνα ἢ κανένα δίσκον ἢ καμμιὰ κανδήλα καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατάρθωσεν ἐκ τῶν πολὺ ὀλίγων περισευμάτων νὰ ἀνοικοδομήσῃ τὸ κολοσσαῖον Κοτσέκι (ἀραβοσιταποθήκη), τὸ ὁποῖον θὰ κάμῃ οἰκονομῶν ὑπὲρ τὴν χιλιὰν δακάδων ἀραβοσιτου κατ' ἔτος.

(ἀκολουθεῖ)

## Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΗΣ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΤΣΕΠΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου)

Ἐκ τῶν τότε δωρημάτων λέγεται ὅτι εἶναι καὶ ἡ περιουσία θείας τὰ Κράγια. Παραμείναντες δὲ ἐκεῖ μέχρις ἐσπέρας καὶ συνορτάσαντες μετὰ λοιπῶν προσκυνητῶν ἀπῆλθον.

Ἐκτοτε οἱ Καρδικιώται εἶναι προστάται τοῦ Μοναστηρίου μέχρι τῆς σήμερον. Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον φεβθέντες καμμίαν λεηλασίαν παρὰ τῶν περιόικων Αὐλῶνος (Διούμη Βλινώρης) εἶχον καταλάβῃ διαφόρους ἐπικαίρους στενωπούς καὶ ἐφύλαττον.

Ὅπως προείπομεν ἡ εἰκονοληψία ἐλάμβανε χώραν μέχρι τοῦ 1852. Ἐκτοτε ἔπαυσε πλέον.

Εἶχεν ἀρκούντως πλουτισθῇ ἡ Μονὴ καὶ ἐξηκολούθει νὰ πλουτίζεται.

Τὰ ἐπιπλά της ἦσαν ἀργυρὰ καὶ ἐπίχρυσα. Οἱ δίσκοι τοῦ ψημένου κρέατος οἱ λεγόμενοι ἀπλάδες, ἀργυροί.

Τὰ ζάρφια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀλόχρυσα. Πολιτιμῶτατοι τάπητες ἐστρωμένοι πανταχοῦ. Στολισμός τῆς ἐκκλησίας ἐξαιρετός.

Ἱεραικά στολαὶ καὶ ἱερά ἄμφια, ὀλομέταξοι καὶ χρυσοκέντητοι.

Εἰκόνες φορτωμέναι εἰς τὸν ἄργυρον, καὶ πλείστα ἄλλα ὅσα πολύτιμα.

Ὅμως σὺν τῷ χρόνῳ ἤρχιτε νὰ παρακμάζῃ.

Οἱ ἐκάστοτε διαχειρισταὶ αὐτῆς, καθ' ὅσον ἀπεμακρύνοντο τοῦ 1852 ἐλησμόνων καὶ τὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τραῦμα καίριον ὑπέστη ἡ Μονὴ ὅταν ἡ ληστρικὴ συμμορία τῶν Μπιρμπιλίων ἐλήττεισεν αὐτήν.

Ἡ τότε διευθύνουσα τὴν Μονὴν ἱερομόναχος Ντένω μὴ φανταζομένη ὅτι θὰ ἐτόλμων νὰ ἐπιβάλωσι χεῖρα καὶ εἰς τὴν Μονὴν ταύτην, δὲν ἔλαβε τὰ μέτρα τῆς νὰ κρύψῃ οὐδὲ τὰ ἐκατὸν πεντήκοντα Βενέτικα φλωριά.

Τότε λέγουσι τινὲς ἡρπᾶγῃ καὶ ἡ κανδήλα τοῦ Διαιτῆρ καὶ πλείστα ἄλλα πολύτιμα πράγματα.

Ἐκτοτε οὐδὲν ἀζωιτημείωτον παρουσιάζει ἡ